

PASEN 2025

De viering van
Witte Donderdag,
Goede Vrijdag,
Stille Zaterdag
en de Paaswake

in de Martinikerk
en de Nieuwe Kerk

te Groningen

VIERING VAN WITTE DONDERDAG

17 april 2025, om 19.30 uur in de Martinikerk

Hartelijk welkom in de Martinikerk, in deze gezamenlijk viering van de gemeenschap rond de Martinidiensten - Vieringen voor student en Stadjer en de wijkgemeente Nieuwe Kerk.

De viering is voorbereid met Lies Hoexum van de WGM.

De voorzang wordt verzorgd door Joke Bulthuis, Mirjam Leentvaar, Maarten van Damme en Ton Tromp.

Jan de Roos bespeelt het orgel.

Voorganger is ds. Alberte van Ess.

ORDE VAN DIENST

DE VOORBEREIDING

ORGELSPEL

De kaarsen op tafel worden ontstoken aan de Paaskaars.

OPENINGSLIED Lied 67A (een vertaling/bewerking van Psalm 67 door M. Copler, melodie L. Deiss). Voorzang: coupletten; refrein: allen.

refrein:

Heel de aar-de ju-belt en juicht voor de Heer,
hal-le - lu - ja, hal-le - lu - ja!

1 Ja, heel de aar-de moet God wel prij-zen,
lo-ven zijn mach-tig beleid,
om-dat Hij steeds op won-de-re wij - ze



Voorzang: 2 Ja, God is goed, schenkt ons zijn zegen;
toont ons zijn aanschijn van licht,
Hij gaat ons voor op alle wegen,
heeft uit de zonde ons opgericht.

Allen: *Refrein*

Voorzang: 3 Hij is de God, die ons verblijdde,
die onze nood heeft verstaan;
die ons een hemels paasmaal bereidde
en zonder vrees door de wereld laat gaan

Allen: *Refrein*

Voorzang: 4 Laat alle volken uw almacht vrezen
aller lof zij U gewijd,
Laat Heer, uw aam bezongen wezen,
in aller eeuwen eeuwigheid.

Allen: *Refrein*

BEMOEDIGING en DREMPELGEBED

Voorganger: Onze hulp is in de naam van de Eeuwige,
Allen: DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT,
Voorganger: die trouw is tot in de eeuwen der eeuwen,
Allen: EN NIET LOSLAAT HET WERK VAN ZIJN HANDEN.
Voorganger: God, wat zijn wij zonder U?
Onze Geest heeft uw licht nodig,
onze wil uw kracht, onze ziel uw vrede.
Neem ons leven in uw hand,
en bevrijd ons van wat verkeerd is.
Vernieuw ons naar het beeld van Jezus Christus,
zodat wij uw kinderen mogen zijn
en U liefhebben en dienen met al onze kracht.
Allen: AMEN.

KYRIE en GLORIA

Wij roepen tot U om uw ontferming en prijzen uw grote naam:

. . . .

en we zingen Lied 301K, een Kyrie uit de traditie van Iona:

t: Ky - ri - e e - lei - son. *//:* Ky - ri - e e - lei - son.

t: Chri - ste e - lei - son. *//:* Chri - ste e - lei - son.

t: Ky - ri - e e - lei - son. *//:* Ky - ri - e e - lei - son.

gevolgd door Lied 302A, "God in den hoog' alleen zij eer" (melodie H. Beuerle):

① God in den hoog' al - leen zij eer

② en dank voor zijn ge - na - de.

③ Hal - le - lu - ja, hal - le - lu - jal

RONDOM HET WOORD

GROET

Voorganger: De Eeuwige zal bij jullie zijn!

Allen: EN ZIJN GEEST ZAL JOU NABIJ ZIJN!

GEBED VAN DE WITTE DONDERDAG

We ZINGEN Lied 333, "Kom, Geest van God" (tekst S.L.S. de Vries, melodie W. Vogel).

>>>



EERSTE LEZING UIT DE BIJBEL Exodus 12:14-18

Die dag moet voortaan een gedenkdag zijn, die je moet vieren als een feest ter ere van de Heer. Dit voorschrift blijft voor altijd van kracht., alle komende generaties moeten die dag vieren. Eet dan zeven dagen lang ongedesemd brood, en verwijder meteen op de eerste dag alle zuurdesem uit jullie huizen; wie op een van die zeven dagen iets eet dat zuurdesem bevat, moet uit de gemeenschap van Israël gestoten worden. ¹⁶De eerste en zevende dag zijn heilige dagen die jullie samen moeten vieren. Die beide dagen mag er geen enkele bezigheid verricht worden, jullie mogen alleen het voedsel bereiden dat ieder nodig heeft. ¹⁷Dit voorschrift blijft voor altijd van kracht. Generatie na generatie moeten jullie het feest van het Ongedesemde brood vieren, omdat Ik jullie die dag, in groepen geordend, uit Egypte heb geleid. ¹⁸Van de avond van de veertiende dag van de eerste maand tot de avond van de eenentwintigste dag van die maand moeten jullie ongedesemd brood eten.

We ZINGEN het eerste couplet van het schriftlied, Lied 395, "Op de avond van de uittocht" (tekst K. Deurloo, melodie W. ter Burg).





toen heeft Je - zus aan zijn men-sen
 een ge-heim ge - leerd:
refrein:
 Wij gaan rond met het brood,
 wij gaan rond met de wijn,
 want ie-der-een mag le-ven
 en vro - lijk zijn.
 Wij gaan rond met het brood,
 wij gaan rond met de wijn,
 want ie-der-een mag le-ven
 en vro - lijk zijn.

Liedboek On

LEZING UIT DE BRIEVEN 1 Korintiërs 11:23-29, 33

Want wat ik heb ontvangen en aan u heb doorgegeven, gaat terug op de Heer zelf. In de nacht waarin de Heer Jezus werd uitgeleverd nam Hij een brood, 24 sprak het dankgebed uit, brak het brood en zei: 'Dit is mijn lichaam voor jullie. Doe dit, telkens opnieuw, om Mij te gedenken.' 25 Zo nam Hij na de maaltijd ook de beker, en Hij zei: 'Deze beker is het nieuwe verbond, dat door mijn bloed gesloten wordt. Doe dit, telkens als jullie hieruit drinken, om Mij te gedenken.' 26 Dus altijd wanneer u dit brood eet en uit de beker drinkt, verkondigt u de dood van de Heer, totdat Hij komt.

27 Daarom maakt iemand die op onwaardige wijze van het brood eet en uit de beker van de Heer drinkt, zich schuldig tegenover het lichaam en het bloed van de Heer. 28 Laat daarom iedereen zichzelf eerst toetsen voordat hij van het brood eet en uit de beker drinkt, 29 want wie eet en drinkt maar niet beseft dat het om het lichaam van de Heer gaat, roept zijn veroordeling over zich af.

33 Daarom, broeders en zusters, wees gastvrij voor elkaar wanneer u samenkomt voor de maaltijd.

We ZINGEN nu het tweede couplet van Lied 395:

2 Op die a-vond van het paasfeest

heeft Hij-zelf ons uit-ge-legd,

dat het brood ons werd ge - ge-ven

als een te-ken van zijn le-ven,

dat Hij uit-deelt aan zijn men-sen,

dat heeft Hij ge - zegd.

refrein:

Wij gaan rond met het brood,

wij gaan rond met de wijn,

want ie-der-een mag le-ven

en vro - lijk zijn.

Wij gaan rond met het brood,

wij gaan rond met de wijn,

want ie-der-een mag le-ven

en vro - lijk zijn.

EVANGELIELEZING Johannes 13:1-15

Het was kort voor het pesachfeest. Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en dat Hij uit de wereld terug zou keren naar de Vader. Hij had de mensen die Hem in de wereld toebehoorden lief, en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan. ²Jezus en zijn leerlingen hielden een maaltijd. De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, ertoe aangezet om Jezus uit te leveren. ³Jezus, die wist dat de Vader Hem alle macht had gegeven en dat Hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan, ⁴stond tijdens de maaltijd op. Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om ⁵en goot water in een waskom. Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen, en droogde ze af met de doek die Hij omgeslagen had. ⁶Toen Hij bij Simon Petrus kwam, zei deze: 'U wilt toch niet mijn voeten wassen, Heer?' ⁷Jezus antwoordde: 'Wat Ik doe, begrijp je nu nog niet, maar later zul je het wel begrijpen.' ⁸'O nee,' zei Petrus, 'mijn voeten zult U niet wassen, nooit!' Jezus zei: 'Als Ik ze niet mag wassen, kun je niet bij Mij horen.' ⁹'Dan niet alleen mijn voeten, Heer,' antwoordde Simon Petrus, 'maar ook mijn handen en mijn hoofd!' ¹⁰Hierop zei Jezus: 'Wie gebaad heeft hoeft alleen nog zijn voeten te wassen, hij is al helemaal rein. Jullie zijn dus rein – maar niet allemaal.' ¹¹Hij wist namelijk wie Hem zou uitleveren, daarom zei Hij dat ze niet allemaal rein waren. ¹²Toen Hij hun voeten gewassen had, deed Hij zijn bovenkleed aan en ging weer naar zijn plaats. 'Begrijpen jullie wat Ik gedaan heb?' vroeg Hij. ¹³Jullie zeggen altijd "meester" en "Heer" tegen Mij, en terecht, want dat ben Ik ook. ¹⁴Als Ik, jullie Heer en jullie meester, je voeten gewassen heb, moet je ook elkaars voeten wassen. ¹⁵Ik heb een voorbeeld gegeven; wat Ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen.

We ZINGEN het schriftlied, Lied 569, "Toen Jezus wist: nu is gekomen" (tekst J. Zijlstra, melodie J. Wagenaar). Voorzang couplet 3, allen 1,2 en 4.

1 Toen Je - zus wist: nu is ge - ko - men

het uur om door de nacht te gaan,

heeft Hij een lin - nen doek ge - no - men

en wa - ter in een schaal ge - daan.

2 Hij gaf ons zwijgende een teken
en kwam ons voet voor voet nabij,
Hij deed het water van zich spreken,
het stort zich uit en reinigt mij.

3 Zo is de Heer een knecht geworden
en tot de bodem toe gegaan
om ons met ootmoed te omgorden.
Hij doet ons zijn geringheid aan.

4 Heer van mijn hart, U bent gekomen
de nacht door naar uw grote dag,
ik heb in eenvoud aangenomen
dat ik U daarin volgen mag.

OVERWEGING

Moment van stilte

We ZINGEN Lied 390, "Het brood in de aarde gevonden" (tekst H. Oosterhuis, melodie A. de Klerk). Voorzang couplet 2, allen 1, 3 en 4.

1 Het brood in de aar - de ge - von - den,
het brood door han - den ge - maakt,
het brood van tra - nen en zor - gen,
dat brood dat naar men - sen smaakt.

2 Het brood van oorlog en vrede
dat dagelijks eendere brood,
het vreemde brood van de liefde
het stenen brood van de dood.

3 Het brood dat wij duur verdienen,
ons lichaam, ons geld, ons goed,

het brood van ons samen leven
die schamele overvloed.

4 Dat brood dat wij moeten eten
om niet verloren te gaan.
Wij delen het met elkander
ons hele mensenbestaan.

COLLECTE

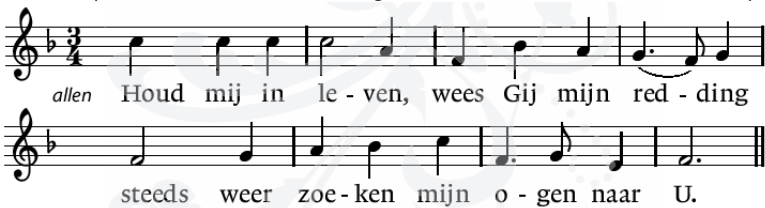
De bestemming van de diaconale collecte van vanavond wordt toegelicht door Door Boven van de Werkgroep Diaconaat.

Tijdens de collecte klinkt het motet "Hear the voice and prayer" van Thomas Tallis (ca. 1505-1585).

Hear the voice and prayer of thy servants, that they make before
Thee this day: that thine eyes may be open toward this house,
night and day, ever toward this place of which Thou hast said:
'My name shall be there.' And when Thou hearest, have mercy on them.
(1 Koningen 8:28-30)

VOORBEDEN

Iedere voorbede eindigt met de woorden "Zo bidden wij U,"
waarop wij zingend antwoorden met de acclamatie "Houd mij in
leven" (tekst Psalm 25, bewerking H. Oosterhuis, muziek B.M. Huijbers).



We vormen een kring rond de tafel om samen de
GEMEENSCHAP VAN BROOD EN WIJN te vieren.

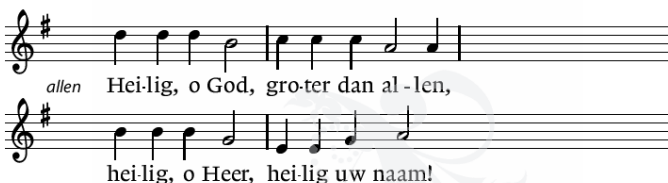
Wij bidden het TAFELGEBED.

Voorganger: U komt onze dank toe, Heer, onze God,
door Jezus Christus, uw Zoon.
Want in deze nacht sloeg hij een linnen doek om zich heen
en waste hij de voeten van zijn discipelen,
in de gedaante van een dienaar.

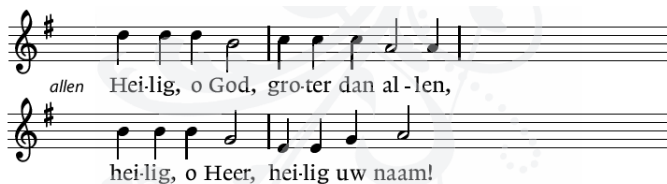
Hij gaf ons een nieuw gebod,
 dat wij elkaar moeten liefhebben,
 zoals hij ons eerst heeft liefgehad.
 Wetende dat zijn uur gekomen was,
 bereidde hij in zijn grote liefde
 dit avondmaal voor zijn discipelen,
 als herinnering aan zijn lijden en sterven,
 opdat wij zijn dood verkondigen totdat hij terugkomt
 en feestvieren met hem, in zijn koninkrijk.
 Daarom verenigt de aarde zich met de hemel
 om een nieuw loflied te zingen;
 wij sluiten ons aan bij engelen en aartsengelen
 terwijl ze uw glorie zonder einde verkondigen:

We zingen Lied 404f, "Sanctus en Benedictus" (tekst S.L.S. de Vries, melodie W. Vogel).

voorzang Laten wij zingen met engelen en machten,
 mensen van toen, mensen van hier,
 een leger van licht, een koor van getrouwen,
 de mensen vanouds,
 zij die gegaan zijn en wij die nu leven,
 laten wij zingen:



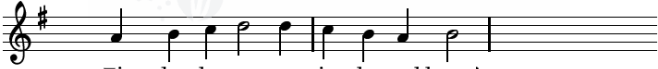
voorzang Hemel en aarde de glans van uw glorie,
 hoogte en diepte adem te over –
 uw eer alle ruimte, uw naam zijn gewicht!
 Laten wij zingen:



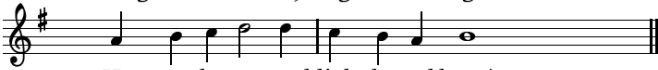
voorzang Zing dan hosanna, zing hemelhoog!



koor Zegen van Godswege, Hij die komt: gezegend!
Hij die komt, gezegend met de naam van Hem!



allen Zing dan ho-san-na, zing he-mel-hoog!



Hoor ons ho-san-na klinkt he-mel-hoog!

Liedboek On

Voorganger: Gezegend bent U, God onze Vader,
en gezegend is Jezus die komt in uw naam.
Want hij heeft ons de weg gewezen,
toen hij ons voorging door de nacht van onze duisternis
naar de morgen van uw licht.
Hij is U trouw gebleven en heeft ons liefgehad
tot het bittere einde van zijn eenzame gang.

Laat uw Geest zijn woorden vervullen,
Nu wij doen wat hij ons opdroeg.

Hij heeft, in de nacht waarin hij werd verraden,
het brood genomen, U daarvoor dank gezegd,
het gebroken, aan zijn discipelen gegeven en gezegd:

“Dit is mijn lichaam voor u.
Doe dit om mij te gedenken.”

Zo heeft hij na de maaltijd ook de beker genomen
en gezegd:

“Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed.
Doe dit, telkens wanneer je die drinkt,
om mij te gedenken.”

Allen: ZIJN DOOD GEDENKEN WIJ,
ZIJN OPSTANDING BELIJDEN WIJ,
ZIJN TOEKOMST VERWACHTEN WIJ.
MARANATHA.

Voorganger: In herinnering aan hem bidden wij U, o God:
Zend uw Geest in ons midden
en voeg ons samen tot een levende gemeenschap
die U eert en dient, recht doet aan mensen,
vrede sticht op aarde en hoopvol uw dag tegemoet gaat.
Gezegend bent U, o God, nu en alle dagen. Amen.

Samen bidden we het Onze Vader:

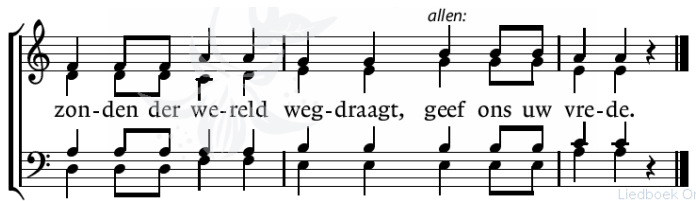
Allen: Onze Vader in de hemel,
 laat uw naam geheiligd worden,
 laat uw koninkrijk komen
 laat uw wil gedaan worden
 op aarde zoals in de hemel.
 Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
 Vergeef ons onze schulden,
 zoals ook wij vergeven wie ons iets schuldig was.
 En breng ons niet in beproeving,
 maar red ons van het kwaad.
 Want aan u behoort het koningschap,
 de macht en de majesteit
 tot in eeuwigheid. Amen.

Voorganger: Telkens wanneer wij dit brood eten
 en drinken uit deze beker,

Allen: VERKONDIGEN WIJ DE DOOD VAN DE HEER,
 TOTDAT HIJ KOMT.

We zingen Lied 408D, het Agnus Dei uit de 'Vogelmis' (muziek W. Vogel).

koor: *allen:*
 Lam Gods, dat de zon-den der we-reld weg-draagt, ont-
 ferm u o-ver ons. *koor:* Lam Gods, dat de zon-den der we-reld
 weg-draagt, *allen:* ont-ferm u o-ver ons. *koor:* Lam Gods, dat de



NODIGING

Voorganger: Neem allemaal van het brood en de wijn,
breek het voor elkaar, deel het samen,
en ontvang in deze tekenen
de barmhartigheid en de goedheid
van de Eeuwige God,
die ons nabij is gekomen in Jezus Messias, onze Heer.

DELEN VAN BROOD EN WIJN

Wij wensen elkaar zingend vrede van Christus bij het delen van brood en wijn, met de woorden van Lied 421, "Vrede voor jou" (melodie T. Löwenthal).



Tijdens het delen van brood en wijn zingen wij het lied "Blijf bij mij en waak hier met mij" (tekst Matteüs 26:38, muziek J. Berthier) uit de traditie van Taizé.



DANKGEBED

Na het dankgebed blijft het stil in de kerk.

DE TAFEL WORDT LEEGGEHAALD

De kaarsen worden gedoofd, de tafel wordt afgeruimd, brood en wijn, de kaarsen en het antependium worden uit de kerk weggedragen.

Alleen de Paaskaars blijft brandend staan.

Ons SLOTLIED is Lied 571, "In stille nacht houdt hij de wacht" (tekst S.L.S. de Vries, vrij naar F.S. von Langenfeld; melodie Keulen 1649).

1 In stil - le nacht houdt Hij de wacht
 waar al - le an - deren sla - pen.
 De o - gen zwaar, de har - ten moe,
 heb - ben wij Hem ver - la - ten.

2 Waarom blijft niet het laatste lied
 in onze harten hangen?
 De lofzang klonk, maar is verstomd.
 De dood houdt ons omvangen.

3 De beker vol van vreugdewijn
 heeft Hij met ons gedronken.
 Een bittere kelk vol eenzaamheid
 hebben wij Hem geschonken.

4 In stille nacht heeft Hij volbracht
 de doortocht voor ons leven.
 De nieuwe morgen van Gods trouw
 heeft Hij aan ons gegeven.

5 Tot aan het einde van de tijd
zal ik zijn wachtwoord horen:
Waakt dan en bidt! Zo blijft Hij mij,
en ik Hem toebehoren.

In stilte verlaten wij de kerk.

Het is de nacht van waken en bidden.



diaconaat witte
donderdag 2025



NB: Voor de bezoekers van de vieringen
op Witte Donderdag en Goede Vrijdag:
Wilt u dit liturgieboekje na afloop van de
dienst weer terugleggen bij de uitgang,
tenzij u het morgen weer meebrengt naar
de volgende viering.

VIERING VAN GOEDE VRIJDAG

18 april 2025, om 19.30 uur in de Nieuwe Kerk

Hartelijk welkom in de Nieuwe Kerk, in deze gezamenlijk viering van de wijkgemeente Nieuwe Kerk en de gemeenschap rond de Martinidiensten - Vieringen voor student en Stadjer.

De Cantorij van de Nieuwe Kerk staat onder leiding van Mannes Hofsink.

Solisten:

Evangelist: Han Warmelink; Christus: Roele Kok; Pilatus: Martin Herz.

Het orgel wordt bespeeld door Peter Westerbrink.

Voorganger is ds. Alexandra Matz.

BIJ HET BEGIN

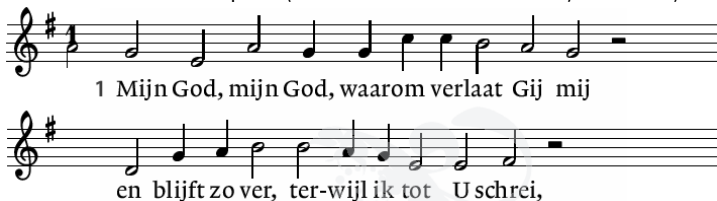
Stilte

BEMOEDIGING en DREMPELGEBED

OPENINGSGEBED

Voorganger: Onze hulp is de naam van de Eeuwige,
 Allen: SCHEPPER EN BEHOEDER VAN ALLE LEVEN.
 Voorganger: U kent ons, God,
 tot op het bot van ons bestaan.
 Allen: TOT IN DE DIEPTE VAN DE DOOD,
 BENT U MET ONS BEWOGEN.
 Voorganger: Blijf bij ons als het donker daalt,
 Allen: BERG ONS IN UW GENADE. AMEN.

We ZINGEN Psalm 22 berijmd (melodie Genève 1542/Lyon 1547).



en redt mij niet, maar gaat aan mij voor-bij?
Hoe blijft Gij zwijgen?
Mijn God, ik doe tot U mijn kreten stij-gen
bij dag, bij nacht. Tot U slechts kan ik vluchten,
maar krijg geen rust, geen antwoord op mijn zuchten
in klacht op klacht.

Liedboek O

2 Nochtans, op U, o God die heilig zijt
en troont op lofgezangen, U gewijid
door Israël dat Gij hebt uitgeleid,
steunt ons vertrouwen,
immers, de vaderen bleven op U bouwen,
dat Gij hen nam in heilige bescherming:
Gij hebt, als zij U riepen om ontferming,
hen niet beschaamd.

3 Maar ik, mijn God, lig machteloos terneer,
Ik word vertrapt, ik heb geen leven meer.
Meesmuilend gaan zij tegen mij tekeer,
al die mij smaden.
Zij raden mij, terwijl zij mij verraden:
'Zoek het bij God, geef Hem uw leed te dragen,
Hij zal u redden naar zijn welbehagen'.
zo klinkt hun spot.

UIT DE SCHRIFTEN

GEBED VOOR DE GOEDE VRIJDAG

De Johannes Passion van Heinrich Schütz (1585-1672)

Introitus

Das Leiden unsers Herren Jesu Christi, wie uns
das beschreibet der heilige Evangeliste Johannes.

Johannes 18:1-11

1 Da Jesus solches geredet hatte, ging er hinaus mit seinen Jüngern über den Bach Kidron. Da war ein Garten, darein ging Jesus und seine Jünger.

2 Judas aber, der ihn verriet, wußte den Ort auch; denn Jesus versammelte sich oft daselbst mit seinen Jüngern.

3 Da nun Judas zu sich hatte genommen die Schar und der Hohenpriester und Pharisäer Diener, kommt er dahin mit Fackeln, Lampen und mit Waffen.

4 Als nun Jesus wußte alles, was ihm begegnen sollte, ging er hinaus und sprach zu ihnen: Wen suchet ihr?

5 Sie antworteten ihm: Jesum von Nazareth. Jesus spricht zu ihnen: Ich bin's. Judas aber, der ihn verriet, stund auch bei ihnen.

6 Als nun Jesus zu ihnen sprach: Ich bin's, wichen sie zurück und fielen zu Boden.

7 Da fragte er sie abermal: Wen suchet ihr? Sie aber sprachen: Jesum von Nazareth.

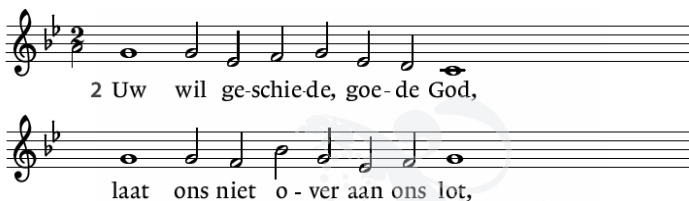
8 Jesus antwortete: Ich hab's euch gesagt, daß ich es sei. Suchet ihr denn mich, so lasset diese gehen

9 (auf daß das Wort erfüllet würde, welches er sagte: Ich habe der keinen verloren, die du mir gegeben hast).

10 Da hatte Simon Petrus ein Schwert und zog es aus und schlug nach des Hohenpriesters Knecht und hieb ihm sein rechtes Ohr ab; und der Knecht hieß Malchus.

11 Da sprach JEsus zu Petrus: Stecke dein Schwert in die Scheide! Soll ich den Kelch nicht trinken, den mir mein Vater gegeben hat?

We ZINGEN het tweede couplet van Lied 370, "Vader, die woont in hemels licht" (tekst A. Troost, melodie Leipzig 1539).



be - waar de aar - de voor de dood

en geef van dag tot dag ons brood.

Ver - geef als wij: laat uw ge - duld

steeds gro - ter zijn dan on - ze schuld.

Liedboek Or

Johannes 18:12-23

12 Die Schar aber und der Oberhauptmann und die Diener der Juden nahmen Jesum und banden ihn

13 und führten ihn aufs erste zu Hannas; der war des Kaiphas Schwäher, welcher des Jahrs Hoherpriester war.

14 Es war aber Kaiphas, der den Juden riet, es wäre gut, daß ein Mensch würde umgebracht für das Volk.

15 Simon Petrus aber folgte Jesu nach und ein anderer Jünger. Derselbige Jünger war dem Hohenpriester bekannt und ging mit Jesu hinein in des Hohenpriesters Palast.

16 Petrus aber stund draußen vor der Tür. Da ging der andere Jünger, der dem Hohenpriester bekannt war, hinaus und redete mit der Türhüterin und führte Petrus hinein.

17 Da sprach die Magd, die Türhüterin zu Petrus: Bist du nicht auch dieses Menschen Jünger einer? Er sprach: Ich bin's nicht.

18 Es stunden aber die Knechte und Diener und hatten ein Kohlenfeuer gemacht (denn es war kalt) und wärmten sich. Petrus aber stund bei ihnen und wärmte sich.

19 Aber der Hohepriester fragte Jesum um seine Jünger und um seine Lehre.

20 Jesus antwortete ihm: Ich habe frei öffentlich geredet vor der Welt. Ich habe allezeit gelehrt in der Schule und in dem Tempel, da alle Juden zusammenkommen, und habe nichts im Verborgenen geredet.

21 Was fragest du mich darum? Frage die darum, die gehört haben, was ich zu ihnen geredet habe. Siehe, dieselbigen wissen, was ich gesagt habe. 22 Als er aber solches redete, gab der Diener einer, die dabeistunden, Jesu einen Backenstreich und sprach: Sollst du dem Hohenpriester also antworten?

23 Jesus antwortete: Hab' ich übel geredet, so beweise es, daß es böse sei; habe ich aber recht geredet, was schlägest du mich?

We ZINGEN nu Lied 577, "O wereld, zie uw leven" (tekst P. Gerhardt, vert. A.C. den Besten, Muus Jacobse, J.W. Schulte Nordholt, J. Wit; melodie H. Isaac/J.S. Bach).

1 O we-reld, zie uw le - ven
hoog aan het kruis ge - he - ven,
uw heil zinkt in de dood.
De eer-ste - ling van al - len
laat stil zich wel-ge - val - len
ver-druk-king, sla-gen, hoon en spot.

Liedboek On

2 Wie heeft U zo geslagen,
waarom moet Gij verdragen
die bitterheid en pijn?
Gij zijt toch zonder zonde,
toch niet in 't kwaad gebonden
als wij en onze kind'ren zijn.

Johannes 18:24-27

24 Und Hannas sandte ihn gebunden zu dem Hohenpriester Kaiphas.
25 Simon Petrus aber stund und wärmte sich. Da sprachen sie zu ihm: Bist du nicht seiner Jünger einer? Er verleugnete aber und sprach: Ich bin's nicht.
26 Spricht des Hohenpriesters Knechte einer, ein Gefreundeter des, dem Petrus das Ohr abgehauen hatte: Sah ich dich nicht im Garten bei ihm?
27 Da verleugnete Petrus abermal; und alsbald krähete der Hahn.

We ZINGEN Lied 649, "O Heer, blijf toch niet vragen" (tekst J. Wit, melodie N. Verrips).

>>>



1 O Heer, blijf toch niet vra - gen.
 Gij weet dat ik U haat,
 dat ik geen kruis wil dra - gen,
 niet gaan waar-heen Gij gaat.
 O Heer, blijf toch niet vra - gen.

Liedboek Or

2 O Heer, heb mededogen.
 Vraag toch niet weer. Gij weet
 dat ik U steeds verloochen,
 dat ik U steeds vergeet.
 O Heer, heb mededogen.

3 Gij vraagt ten tweeden male.
 Gij, Herder, spreekt zo zacht
 van schapen die verdwalen
 en kermen in de nacht.
 Gij vraagt ten tweeden male.

4 Heer, blijf mij niet ontroeren.
 Ik stond wel voor U klaar,
 als ik een zwaard mocht voeren;
 maar dit is mij te zwaar.
 Heer, blijf mij niet ontroeren.

5 Ten derden male vraagt Gij.
 Gij laat niet van mij af.
 Mijn haat, mijn opstand draagt Gij,
 begraaft ze in uw graf.
 Ten derden male vraagt Gij.

Johannes 18:28-40

28 Da föhreten sie Jesum von Kaiphas vor das Richthaus. Und es war früh. Und sie gingen nicht in das Richthaus, auf daß sie nicht unrein würden, sondern Ostern essen möchten.

29 Da ging Pilatus zu ihnen heraus und sprach: Was bringet ihr für Klage wider diesen Menschen?

30 Sie antworteten und sprachen zu ihm: Wäre dieser nicht ein Übeltäter wir hätten dir ihn nicht überantwortet.

31 Da sprach Pilatus zu ihnen: So nehmet ihr ihn hin und richtet ihn nach eurem Gesetz. Da sprachen die Juden zu ihm: Wir dürfen niemand töten

32 (auf daß erfüllet würde das Wort Jesu, welches er sagte, da er deutete, welches Todes er sterben würde).

33 Da ging Pilatus wieder hinein ins Richthaus und rief Jesu und sprach zu ihm: Bist du der Juden König?

34 Jesus antwortete: Redest du das von dir selbst, oder haben's dir andere von mir gesagt?

35 Pilatus antwortete: Bin ich ein Jude? Dein Volk und die Hohenpriester haben dich mir überantwortet; was hast du getan?

36 Jesus antwortete: Mein Reich ist nicht von dieser Welt. Wäre mein Reich von dieser Welt, meine Diener würden d'rum kämpfen, daß ich den Juden nicht überantwortet würde; aber nun ist mein Reich nicht von dannen.

37 Da sprach Pilatus zu ihm: So bist du dennoch ein König? Jesus antwortete: Du sagst es, ich bin ein König. Ich bin dazu geboren und in die Welt kommen, daß ich die Wahrheit zeugen soll. Wer aus der Wahrheit ist, der höret meine Stimme.

38 Spricht Pilatus zu ihm: Was ist Wahrheit? Und da er das gesagt, ging er wieder hinaus zu den Juden und spricht zu ihnen: Ich finde keine Schuld an ihm.

39 Ihr habt aber eine Gewohnheit, daß ich euch einen auf Ostern losgebe; wollt ihr nun, daß ich euch der Juden König losgebe?

40 Da schrieen sie wieder allesamt und sprachen: Nicht diesen, sondern Barabbas. Barabbas aber war ein Mörder.

We ZINGEN Lied 586, "Zie de mens die in zijn lijden" (tekst H. Stufkens, melodie F. de Vries).

1 Zie de mens die in zijn lij-den

te - ken werd voor al - le tij-den

van wat lief-de dra-gen kan.

[Liedboek Online](#)

2 Weerloos heeft Hij heel zijn leven
zich aan anderen gegeven –
weergaloos is Hij alleen.

3 Die hem ooit op handen droegen
zijn dezelfde die hem sloegen
en die vroegen om zijn dood.

4 Maar nog is zijn hart bewogen
om hun blinde onvermogen –
stervende pleit hij hen vrij.

Johannes 19:1-5

1 Da nahm Pilatus Jesum und geißelte ihn.

2 Und die Kriegsknechte flochten eine Krone von Dornen und setzten sie auf sein Haupt und legten ihm ein Purpurkleid an

3 und sprachen: Sei gegrüßet, lieber Judenkönig! und gaben ihm Backenstreiche.

4 Da ging Pilatus wieder heraus und sprach zu ihnen: Sehet, ich führe ihn heraus zu euch, daß ihr erkennet, daß ich keine Schuld an ihm finde.

5 Also ging Jesus heraus und trug eine Dornenkrone und Purpurkleid. Und er spricht zu ihnen: Sehet, welch ein Mensch!

ZINGEN Lied 576A, "O hoofd vol bloed en wonden" (tekst P. Gerhardt, vert. J.W. Schulte Nordholt; melodie H.L. Hassler).



1 O hoofd vol bloed en won-den,
be - dekt met smaad en hoon,
o hoofd zo wreed ge-schon-den,
uw kroon een door-nen-kroon,
o hoofd eens schoon en heer-lijk
en stra-lend als de dag,
hoe lijdt Gij nu zo deer-lijk!
Ik groet U vol ont - zag.

2 O hoofd zo hoog verheven,
 o goddelijk gelaat,
 waar werelden voor beven,
 hoe bitter is uw smaad!
 Gij, eens in 't licht gedragen,
 door engelen omstuwde,
 wie heeft U zo geslagen
 gelasterd en gespuwd?

Johannes 19:6-16a

6 Da ihn die Hohenpriester und die Diener sahen, schrieten sie und sprachen: Kreuzige, kreuzige! Pilatus spricht zu ihnen: Nehmet ihr ihn hin und kreuziget; denn ich finde keine Schuld an ihm.

7 Die Juden antworteten ihm: Wir haben ein Gesetz, und nach dem Gesetz soll er sterben; denn er hat sich selbst zu Gottes Sohn gemacht.

8 Da Pilatus das Wort hörte, fürchtete er sich noch mehr

9 und ging wieder hinein in das Richthaus und spricht zu Jesu: Von wannen bist du? Aber Jesus gab ihm keine Antwort.

10 Da sprach Pilatus zu ihm: Redest du nicht mit mir? Weißt du nicht, daß ich Macht habe, dich zu kreuzigen, und Macht habe, dich loszugeben?

11 Jesus antwortete: Du hättest keine Macht über mich, wenn sie dir nicht wäre von oben herab gegeben; darum, der mich dir überantwortet hat, der hat größere Sünde.

12 Von dem an trachtete Pilatus, wie er ihn losließe. Die Juden aber schrieten und sprachen: Lässest du diesen los, so bist du des Kaisers Freund nicht; denn wer sich zum Könige macht, der ist wider den Kaiser.

13 Da Pilatus das Wort hörte, führete er Jesum heraus und setzte sich auf den Richterstuhl an der Stätte, die da heißt Hochpflaster, auf ebräisch aber Gabbatha.

14 Es war aber der Rüsttag auf Ostern um die sechste Stunde. Und er spricht zu den Juden: Sehet, das ist euer König!

15 Sie schrieten aber: Weg, weg mit dem, kreuzige ihn! Spricht Pilatus zu ihnen: Soll ich euren König kreuzigen? Die Hohenpriester antworteten: Wir haben keinen König denn den Kaiser.

16 Da überantwortete er ihn ihnen, daß er gekreuzigt würde.

We ZINGEN het vierde couplet van Lied 587, "Licht voor de wereld"
 (tekst R. Borkent, melodie J. Crüger).



4 Hier is God zelf, ont-daan van al-le glo-rie,



Johannes 19:16b-30

Sie nahmen aber Jesum und führeten ihn hin.

17 Und er trug sein Kreuz und ging hinaus zur Stätte die da heißt Schädelstätte, welche heißt auf ebräisch Golgatha.

18 Allda kreuzigten sie ihn und mit ihm zwei andere zu beiden Seiten, Jesum aber mitten inne.

19 Pilatus aber schrieb eine Überschrift und setzte sie auf das Kreuz; und war geschrieben: JEsus von Nazareth, der Juden König.

20 Diese Überschrift lasen viel Juden; denn die Stätte war nahe bei der Stadt, da Jesus gekreuziget ist. Und es war geschrieben auf ebräische, griechische und lateinische Sprache.

21 Da sprachen die Hohenpriester der Juden zu Pilatus: Schreibe nicht: Der Juden König; sondern daß er gesagt habe: Ich bin der Juden König.

22 Pilatus antwortete: Was ich geschrieben habe, das hab' ich geschrieben.

23 Die Kriegsknechte aber, da sie Jesum gekreuziget hatten, nahmen sie seine Kleider und machten vier Teile, einem jeglichen Kriegsknecht ein Teil, dazu auch den Rock. Der Rock aber war ungenähet, von oben an gewirket durch und durch.

24 Da sprachen sie untereinander: Lasset uns den nicht zerteilen, sondern darum lösen, wes er sein soll (auf daß erfüllet würde die Schrift, die da, sagt: Sie haben meine Kleider unter sich geteilet und haben über meinen Rock das Los geworfen). Solches taten die Kriegsknechte.

25 Es stund aber bei dem Kreuze Jesu seine Mutter und seiner Mutter Schwester Maria, des Kleophas Weib, und Maria Magdalena.

26 Da nun Jesus seine Mutter sah und den Jünger dabeistehen, den er liebhatte spricht er zu seiner Mutter: Weib, siehe das ist dein Sohn!

27 Danach spricht er zu dem Jünger siehe, das ist deine Mutter! Und von der Stunde an nahm sie der Jünger zu sich.

28 Danach, als Jesus wußte, daß schon alles vollbracht war, daß die Schrift erfüllet würde, spricht er: Mich dürstet!

29 Da stund ein Gefäß voll Essigs. Sie aber fülleten einen Schwamm mit Essig und legten ihn um einen Ysop und hielten es ihm dar zum Munde.

30 Da nun Jesus den Essig genommen hatte, sprach er: Es ist vollbracht! Und neigete das Haupt und verschied.

STILTE

CONCLUSION

O hilf, Christe, Gottes Sohn,
durch dein bitter Leiden,
daß wir dir stets untertan,
all Untugend meiden,

deinen Tod und sein Ursach,
fruchtbarlich bedenken,
dafür wiewohl arm und schwach
dir Dankopfer schenken.

LEZING *Johannes 19:31-42*

31 Het was voorbereidingsdag, en de Joden wilden voorkomen dat de lichamen op sabbat, en nog wel een bijzondere sabbat, aan het kruis zouden blijven hangen. Daarom vroegen ze Pilatus of de benen van de gekruisigden gebroken mochten worden en of ze de lichamen mochten meenemen. 32 Toen braken de soldaten de benen van de eerste die tegelijk met Jezus gekruisigd was, en ook die van de ander. 33 Vervolgens kwamen ze bij Jezus, maar ze zagen dat Hij al gestorven was. Daarom braken ze zijn benen niet. 34 Maar een van de soldaten stak een lans in zijn zij en meteen vloeide er bloed en water uit. 35 Hiervan getuigt iemand die het zelf heeft gezien, en zijn getuigenis is betrouwbaar. Hij weet dat hij de waarheid spreekt en wil dat ook u gelooft. 36 Dit gebeurde omdat de Schrift in vervulling moest gaan: 'Geen van zijn beenderen zal verbrijzeld worden.' 37 Een andere schrifttekst zegt: 'Ze zullen hun blik richten op Hem die ze hebben doorstoken.' 38 Na deze gebeurtenissen vroeg Josef van Arimatea – die een leerling van Jezus was, maar uit angst voor de Joden in het geheim – aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus mocht meenemen. Pilatus gaf toestemming en Josef nam het lichaam mee. 39 Nikodemus, die destijds 's nachts naar Jezus toe gegaan was, kwam ook; hij had een mengsel van mirre en aloë bij zich, wel honderd litera. 40 Ze wikkelden Jezus' lichaam met de balsem in linnen, zoals gebruikelijk is bij een Joodse begrafenis. 41 Bij de plaats waar Jezus gekruisigd was lag een tuin, en daar was een nieuw graf, waarin nog nooit iemand begraven was. 42 Omdat het voor de Joden voorbereidingsdag was en dat graf dichtbij was, legden ze Jezus daarin.

We ZINGEN Lied 590, "Nu valt de nacht" (tekst A.C. den Besten en J. Wit; melodie Mainz 1628).

>>>



2 De wereld gaf
Hem slechts een graf,
zijn wonen was Hem zwerven;
al zijn onschuld werd Hem straf
en zijn leven sterven.

5 Hoe wonderlijk,
uitzonderlijk,
een sabbat is gekomen:
eens voor al heeft Hij het juk
van ons afgenomen.

GEBEDEN VAN DE GOEDE VRIJDAG, besloten met:

Voorganger: Heer, blijf bij ons,
want het is avond
en de nacht zal komen.

Allen: BLIJF BIJ ONS EN BIJ UW GANSE KERK
AAN DE AVOND VAN DE DAG,
AAN DE AVOND VAN HET LEVEN,
AAN DE AVOND VAN DE WERELD.

Voorganger: Blijf bij ons
met uw genade en goedheid,
met uw troost en zegen,
met uw woord en sacrament.

Allen: BLIJF BIJ ONS
WANNEER OVER ONS KOMT
DE NACHT VAN BEPROEVING EN VAN ANGST,
DE NACHT VAN TWIJFEL EN AANVECHTING,
DE NACHT VAN DE STRENGE, BITTERE DOOD.

Voorganger: Blijf bij ons
in leven en in sterven,
in tijd en eeuwigheid.

Allen: AMEN.

De cantorij zingt "Immortal Bach" (arr. Knut Nystedt).

Komm, süßer Tod, komm selge Ruh!
Komm führe mich in Friede.

We verlaten de kerk in stilte.



NB: Voor de bezoekers van de vieringen
op Witte Donderdag en Goede Vrijdag:
Wilt u dit liturgieboekje na afloop van de
dienst weer terugleggen bij de uitgang,
tenzij u het morgen weer meebrengt naar
de volgende viering.

VIERING VAN STILLE ZATERDAG

19 april 2025, om 22.00 in de Nieuwe Kerk

Het orgel wordt bespeeld door Mannes Hofsink.
Voorganger is ds. Alexandra Matz.

ORDE VAN DIENST

OPENING

"Stille zaterdag"

ik weet niet
wie of wat
er weg is uit de stad;
de vreugde,
of die man wiens naam
op ieders lippen ligt.

ik hou het op de zwaartekracht.
de vrouwen die langslopen
in de straat buigen het hoofd,
maar hun tranen vallen
naar de hemel toe.

zelfs de stenen
lijken lichter
en de stilte
die men doods noemt
jubelt van nieuw leven.

ik weet niet
wie of wat
er weg is uit de stad;
de tranen, het bloed
van die man wiens naam
op ieders lippen ligt.
ik hou het op de zwaarte.

(Marcus 16:1-8)

Anton de Wit

STILTE

We ZINGEN Lied 253 "De zon daalt in de zee" (tekst S. Einarsson, vert. R. van Loenen, melodie T. Sigurbjörnsson).



1 De zon daalt in de zee.
De duis-ter - nis valt in.
Ik loof de goe - de God.
Hij geeft mij dag en nacht:
mijn taak bij dag, mijn droom bij nacht.

Liedboek Online

2 Laat dagen in de nacht,
waar wanhoop heerst en dood,
geloof en hoop op U:
U hebt uw schepping lief,
U hebt uw schepping innig lief.

3 Kom, nacht en troost ons zacht.
Kom God, genees ons hart.
Kom leg uw hand op ons
en heel zo elke wond.
Heel, Vader, ook de diepste wond.

Voorganger: U wacht op ons totdat wij opengaan voor U.

Allen: WIJ WACHTEN OP UW WOORD
DAT ONS ONTVANKELIJK MAAKT.

Voorganger: Stem ons af op uw stem,

Allen: OP UW STILTE.

GEBED

Voorganger: In mijn overmoed dacht ik:
Nooit zal ik wankelen.

HEER, u had mij lief
 en ik stond als een machtige berg,
 u verborg uw gelaat
 en ik bezweek van angst.

U, HEER, roep ik aan,
 u, Heer, smee ik om genade.
 Wat baat het u als ik sterf,
 als ik afdaal in het graf?
 Kan het stof u soms loven
 en getuigen van uw trouw?

Luister, HEER, en toon uw genade,
 HEER, kom mij te hulp.

(Psalm 30:7-11)

We ZINGEN Lied 610, "Zo dor en doods" (tekst S.L.S. de Vries, melodie Mainz 1628).



The musical score is written on five staves in G major (one sharp) and 4/4 time. The melody is simple and hymn-like. The lyrics are written below the notes. A large, faint watermark of a person is visible in the background of the score.

1 Zo dor en doods,
 zo le - ven - loos
 ver - lamd, uit - een - ge - sla - gen,
 zon - der hoop en zon - der troost
 slij - ten wij de da - gen.

Liedboek O

2 God, zie ons dan
 teloor gegaan,
 versteend en doodgezwegen,
 levend waar geen dag meer is,
 nacht aan nacht geregen.

3 Zijt Gij het, Heer,
 die weet wanneer
 wij ooit zullen herleven?
 Met uw adem kunt Gij toch
 ons het leven geven?

LEZING Jona 2

De HEER liet Jona opslokken door een grote vis. Drie dagen en drie nachten zat Jona in de buik van de vis. ²Toen begon hij in de buik van de vis tot de HEER, zijn God, te bidden:

³In mijn nood riep ik de HEER aan
 en Hij antwoordde mij.
 Uit het rijk van de dood schreeuwde ik om hulp –
 U hoorde mijn stem!
⁴U slingerde mij de diepte in, naar het hart van de zee.
 Kolkend water heeft mij omgeven,
 zwaar sloegen uw golven over mij heen.
⁵Ik dacht: Verstoten ben ik, verbannen uit uw ogen.
 Maar eens zal ik weer uw heilige tempel aanschouwen.
⁶Het water sneed mij de adem af.
 Muren van water hebben mij omgeven,
 met wier is mijn hoofd omwonden.
⁷Ik zonk naar de bodem, waar de bergen oprijzen,
 naar het rijk dat zijn grendels voorgoed achter mij sloot.
 Maar U trok mij levend uit de dood omhoog,
 o HEER, mijn God!
⁸Toen mijn levensadem mij verliet,
 riep ik U aan, HEER,
 en mijn gebed kwam tot U in uw heilige tempel.
⁹Zij die armzalige goden vereren,
 verlaten U, trouwe God,
¹⁰maar ik zal mijn stem in dank verheffen
 en U offers brengen;
 mijn geloften los ik in.
 Het is de HEER die redt!'

¹¹Toen, op bevel van de HEER, spuwde de vis Jona uit op het droge.

We ZINGEN nu het eerste en derde couplet van Psalm 130 berijmd
 (melodie Straatsburg 1539/Genève 1542/1551).

>>>



1 Uit diep-ten van el - len - de
 roep ik tot U, o Heer.
 Gij kunt ver - los-sing zen - den,
 ik werp voor U mij neer.
 O laat uw oor zich nei - gen
 tot mij, tot mijn ge - bed.
 Laat mij ge-hoor ver - krij - gen,
 red mij, o He - re red!

Liedboek Or

3 Ik heb mijn hoop gevestigd
 op God de Heer die hoort.
 Mijn hart, hoezeer onrustig
 wacht zijn verlossend woord.
 Nog meer dan in de nachten
 wachters het morgenlicht,
 blijf ik, o Heer, verwachten
 uw lichtend aangezicht.

LEZING Lucas 23: 50-56

Er was ook een man die Josef heette en afkomstig was uit de Joodse stad Arimatea. Hij was een raadsheer, een goed en rechtvaardig mens, die de komst van het koninkrijk van God verwachtte en niet had ingestemd met het besluit en de handelwijze van de raad. ⁵²Hij ging naar Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus. ⁵³Nadat hij het lichaam van het kruis had gehaald, wikkelde hij het in linnen

doeken en legde het in een rotsgraf dat nog nooit was gebruikt. ⁵⁴Het was de voorbereidingsdag, de sabbat was bijna aangebroken. ⁵⁵De vrouwen die met Jezus waren meegereisd uit Galilea, waren Josef gevolgd. Ze zagen het graf en zagen ook hoe Jezus' lichaam er werd neergelegd. ⁵⁶Daarna gingen ze naar huis, waar ze geurige olie en balsem bereidden. Op sabbat namen ze de voorgeschreven rust in acht.

We ZINGEN de resterende coupletten van Lied 610, "Zo dor en doods"
(tekst S.L.S. de Vries, melodie Mainz 1628).



4 Kom dan en spreek
uw woord en breek
zo on - ze gra - ven o - pen.
Wil ons met de gees - tes - kracht
van uw a - dem do - pen.

Liedboek Or

5 Wek ons voorgoed!
Zet met uw gloed
ons recht op onze voeten.
Vol van leven zullen wij
't morgenlicht begroeten.

6 Blaas met uw Geest
in ons het feest
dat allen zal verwarmen.
Open ons het vergezicht
op uw groot erbarmen!

STILTE

LUTHERS AVONDGEBED

Allen: HEER, blijf bij ons,
 want het is avond en de nacht zal komen.
 Blijf bij ons en bij uw ganse kerk
 aan de avond van de dag,
 aan de avond van het leven,
 aan de avond van de wereld.
 Blijf bij ons met uw genade en goedheid,
 met uw troost en zegen,
 met uw woord en sacrament.
 Blijf bij ons wanneer over ons komt
 de nacht van beproeving en angst,
 de nacht van twijfel en aanvechting,
 de nacht van de strenge, bittere dood.
 Blijf bij ons in leven en in sterven,
 in tijd en eeuwigheid.
 Amen.

We ZINGEN Lied 591, "O Heer, wees met uw kerk" (tekst W. Barnard, melodie W. Vogel).



1 O Heer, wees met uw kerk
 en laat ons niet ver-gaan,
 maar zend uw kracht
 diep in de nacht,
 dan breekt de mor-gen aan.

2 Wij wachten U, o Zon,
het duister duurt zo lang,
het water stijgt
en Gij, Gij zwijgt,
het wordt ons al te bang.

3 Uw schepping vraagt naar U.
Volhardt Gij in uw rust?
De macht van 't kwaad
gaat rond en gaat
zijn gang naar hartelust.

4 Het was de zesde dag
dat Gij de mensen riep
en schiep voorgoed
in vlees en bloed
en in uw beeld verdiept.

5 De vrijdag is voorbij,
de sabbath is vervuld.
O dageraad
toon uw gelaat,
een ochtend zonder schuld!

6 O Heer, wees met uw kerk
en laat ons niet vergaan
maar zend uw kracht
diep in de nacht,
uw kracht om op te staan.

TOT SLOT

“Voorbereiding”
bij Johannes 19:38-42

Was het de avondzon?
Of was zijn lichaam zelf nog warm
toen ik de ladder opklom?
Over mijn schouder viel zijn arm
neer als een plank, ik wankelde even.

De ladder stond vol engelen van de hemel.
Daar reikten handen om hem aan te nemen
die met zijn witte lichaam ons verbond.

Wij bonden hem in kruidig linnen vast.
Het was als bij Elia die zijn offer kletsnat maakte
en daarna vuur vanaf de hemel vroeg.
Zo onbestaanbaar was
dat hij uit deze doeken zou ontwaken.
Niemand die daaraan dacht.

Ria Borkent

We verlaten de kerk in stilte.



VIERING VAN DE PAASNACHT

19 april 2025 om 23.00 uur in de Martinikerk

De viering is voorbereid met Lies Hoexum van de Werkgroep Martinidiensten.

Een kleinkoor zingt onder leiding van cantor Mannes Hofsink.

De vleugel en het orgel worden bespeeld door Jan de Roos.

Voorganger is ds. Alberte van Ess.

ORDE VAN DIENST

HET LICHT

Het is stil en donker in de kerk.

Wij wachten en waken bij de doodsdeur bij het vuur van een paar fakkels.

Nog is het Stille Zaterdag.

LEZING Genesis 1:1 – 2:4 (NBV)

Na elke scheppingsdag klinken de woorden "Het werd avond, het werd morgen...", waarna de gezongen woorden klinken:

"Zo wordt het avond en morgen,
de eerste/tweede/enz. dag"

Het wordt opnieuw stil in de kerk.

Dan klinkt er een eenzame klok.

Drie klokslagen, steeds weer opnieuw.

De bijzondere drieslag herinnert ons aan de nacht waarin Jezus door Petrus driemaal verloochend werd.

Dan wordt het weer stil.

Wij wachten en waken.

Opeens klinken drie luide kloppen op de deuren van de kerk.

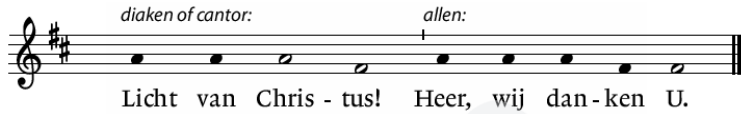
De deuren worden wijd geopend.

De PAASKAARS wordt binnen gedragen

als symbool van het Licht dat de duisternis overwint.

Voor de Paaskaars uit wordt de icoon van de Paasnacht gedragen.

Het nieuwe Licht wordt binnen gebracht:



tot driemaal toe, op steeds verhoogde toon.

We ZINGEN nu de Lof van het licht, Lied 600, "Licht, ontloken aan het donker" (tekst S.L.S. de Vries, melodie W. Vogel). Het kleinkoor zingt couplet 1, 2 en 3, allen 4 en 5.



We LOPEN in processie naar de doopvont, de Paaskaars volgend en zingen in wisselzang met de cantor de litanie met alle heiligen (melodie N. Vlaming) uit het Dienstboek, nr. 135. Verdeling voorzang-allen als aangegeven.

voorzang: *allen:*

Heer, ont - ferm U o - ver ons. Heer, ont - ferm U

voorzang:

o - ver ons. Chris - tus, ont - ferm U o - ver ons.

allen: *voorzang:*

Chris - tus, ont - ferm U o - ver ons. Heer, ont - ferm

allen:

U o - ver ons. Heer, ont - ferm U o - ver ons.

voorzang: *allen:*

God, he - mel - se Va - der, ont - ferm U o - ver ons.

voorzang: *allen:*

God, Zoon, Ver - los - ser der we - reld, ont - ferm U

voorzang:

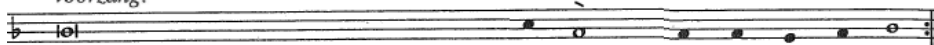
o - ver ons. God, hei - li - ge Geest. Ver - troos - ter,

allen:

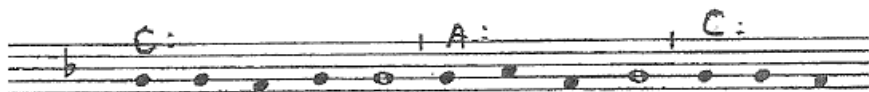
ont - ferm U o - ver ons.

voorzang:

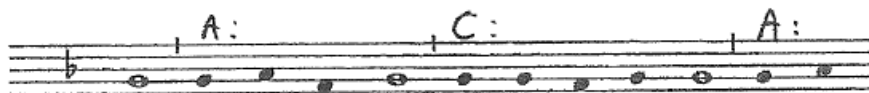
allen:



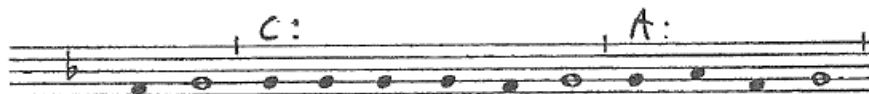
Met uw en - ge - len en he - mel - se mach - tèn	aan - bid - den wij U.
Met al - le aarts - va - ders en pro - fe - tèn	aan - bid - den wij U.
Met Ma - ri - a en Ma - ri - a Mag - da - le - nà	aan - bid - den wij U.
Met Pe - trus en Pau - lùs	aan - bid - den wij U.
Met Jo - han - nes de Do - per en Ste - fà - nus	aan - bid - den wij U.
Met al - le a - pos - te - len en evange - lis - tèn	aan - bid - den wij U.
Met Am - bro - si - us en Au - gus - ti - nùs	aan - bid - den wij U.
Met Gre - go - ri - us en A - tha - na - si - us	aan - bid - den wij U.
Met al - le her - ders en le - raàrs	aan - bid - den wij U.
Met Mar - ti - nus en Ni - cò - laas	aan - bid - den wij U.
Met Bo - ni - fa - ti - us en Wil - li - bror - dùs	aan - bid - den wij U.
Met Be - ne - dic - tus en Fran - sis - cùs	aan - bid - den wij U.
Met Cla - ra en Cae ci - li - a	aan - bid - den wij U.
Met al - le hei - li - ge vrou - wen en man - nèn	aan - bid - den wij U.
Met al - le ge - loofs - leèrlingen	aan - bid - den wij U.



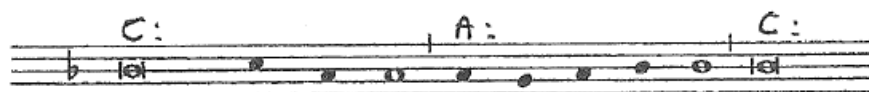
Wees ons ge - na - dig, ver - los ons, Heer. Van al - le



kwaad, ver - los ons, Heer. Van al - le zon - de, ver - los



ons, Heer. Van de eeu - wi - ge dood, ver - los ons, Heer.



Door uw mens - wor - ding, geef ons uw vre - de. Door uw



dood en ver - rij - ze - nis, geef ons uw vre - de.

C: A:

Door de komst van de hei - li - ge Geest, geef ons uw

C: A: C:

vre - de. Chris - tus, hoor ons, Chris - tus, hoor ons. Chris - tus,

A:

ver - hoor ons, Chris - tus, ver - hoor ons.

DOOPGEDACHTENIS EN BELIIDENIS

We LEZEN Exodus 13: 17-18; 14: 9-12, 15-17, 19-22 (NBV)

Water wordt in de doopvont gegoten.

GEBED bij het water

LEZING Eén met Jezus Christus (naar Romeinen 6: 3-4)

Tijdens de lezing wordt de Paaskaars drie keer in het water gedompeld.

Jullie weten toch, dat de doop, waardoor wij één zijn geworden met Jezus de Gezalfde, ons heeft doen delen in zijn dóód? Door de doop in zijn dood zijn wij met hem begraven, opdat ook wij – zoals de Gezalfde door de kracht van de Vader uit de doden is opgewekt – een nieuw leven zouden leiden. Zijn wij één met hem geworden door het beeld van zijn dood, dan moeten wij hem ook volgen in zijn opstanding.

AFWENDING EN TOEWENDING

Voorganger: Jullie die je doop willen gedenken:

Wil je de HEER je God dienen
en naar zijn stem alleen horen?

Allen: JA, DAT WIL IK.

- Voorganger: Wil je je verzetten tegen alle machten
die als goden over ons willen heersen?
- Allen: JA, DAT WIL IK.
- Voorganger: Wil je ieder slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?
- Allen: JA, DAT WIL IK.

GELOOF BELIJDEN

- Voorganger: Geloof je in God,
die ons gemaakt heeft tot wie we zijn;
die ons inspireert en kracht geeft
op de weg naar gerechtigheid en vrede.
- Allen: JA, IK GELOOF.
- Voorganger: Geloof je in Jezus van Nazareth, de Messias,
die ons op deze weg is voorgegaan, door de dood heen.
Allen – vrouw, man, klein en groot, arm en rijk –
trad hij als gelijke tegemoet.
Daarmee bracht hij aan het licht
Gods liefde voor de mensen.
- Allen: JA, IK GELOOF.
- Voorganger: Geloof je dat de Geest ons bezielt,
en ook zichtbaar wordt in de mens naast ons.
Zo kunnen wij ons inzetten voor elkaar
en verantwoordelijkheid nemen
voor de samenleving.
- Allen: JA, IK GELOOF.
- WIJ HOPEN OP EEN KERK DIE HAAR GRENZEN VERLEGT
EN ZICH OPENT VOOR DE WERELD,
OP WEG NAAR DE ENE KERK EN DE ENE WERELD.

PERSOONLIJKE DOOPVERNIEUWING

Ieder die dat wil kan nu naar voren komen om symbolisch de eigen doop of belijdenis te vernieuwen. Je ontvangt met water een kruis op je voorhoofd en daarbij wordt gezegd:

- Voorganger: De Geest is het die levend maakt.
Ontvanger: AMEN.

We ZINGEN Lied 351, "In U zijn wij begrepen" (tekst W. Barnard, melodie J. Geraedts). Kleinkoor couplet 1, allen 2 en 3.

Tijdens het zingen van dit lied lopen wij achter de Paaskaars aan naar voren en zoeken een plek.



1 In U zijn wij be - gre - pen,
in U zijn wij ge-doopt.
Uw dood werd ons ten te - ken,
uw le - ven on - ze hoop.
Nu we - ten wij voor-goed:
Gij zult ons nooit be - ge - ven,
uw li - chaam is ons le - ven,
uw of - fer is ons bloed.

Liedboek Online

2 Wij zijn in U begraven,
wij staan met U recht-op.
Wij zijn niet langer slaven,
maar kinderen van God.
Een wereld zijn wij oud,
maar nieuw als deze morgen,
geboren ongeborgen,
verloren tot behoud.

3 De dood van één voor allen
werd vruchtbaar in de tijd,
het zaaizaad is gevallen,
het loopt op oogsten uit.
De zondvloed is voorbij,
zie daar de nieuwe oever,
een duif koert in het lover,
dit is de overzij.

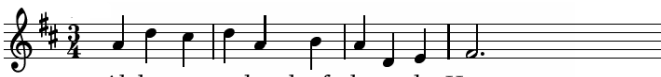
EVANGELIE VAN DE VERRIJZENIS

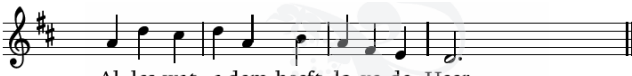
De Paaskaars wordt op de standaard gezet.

LEZING Lucas 24: 1-12

Maar op de eerste dag van de week gingen ze bij het ochtendgloren naar het graf met de geurige olie die ze bereid hadden. 2 Bij het graf aangekomen zagen ze echter dat de steen voor het graf was weggerold, 3 en toen ze naar binnen gingen, vonden ze het lichaam van de Heer Jezus niet. 4 Ze wisten zich geen raad. Plotseling stonden er twee mannen in stralende gewaden bij hen. 5 Ze werden door schrik bevangen en bogen het hoofd. De mannen zeiden tegen hen: 'Waarom zoeken jullie de levende bij de doden? 6 Hij is niet hier, Hij is uit de dood opgewekt. Herinner je wat Hij jullie gezegd heeft toen Hij nog in Galilea was: 7 de Mensenzoon moest worden uitgeleverd aan zondaars en moest gekruisigd worden en op de derde dag opstaan.' 8 Toen herinnerden ze zich zijn woorden. 9 De vrouwen keerden terug van het graf en gingen aan de elf en aan alle anderen vertellen wat er was gebeurd. 10 Het waren Maria van Magdala, Johanna, en Maria, de moeder van Jakobus, en nog een aantal andere vrouwen die hen vergezelden. Ze vertelden de apostelen wat er was gebeurd, 11 maar die vonden het maar kletspraat en geloofden hen niet. 12 Petrus echter stond op en rende naar het graf. Hij bukte zich om te kijken, maar zag alleen de linnen doeken liggen. Daarop ging hij terug, vol verwondering over wat er gebeurd was.

We ZINGEN Lied 150B, "Alles wat adem heeft, love de Heer" (Psalm 150 in de vertaling van I.G.M. Gerhardt en M.H. van der Zeyde; melodie A. Oomen).

Kleinkoor:  A1-les wat a-dem heeft, lo-ve de Heer.

Allen:  A1-les wat a-dem heeft, lo-ve de Heer.

Kleinkoor: Looft God in zijn heilig domein,
looft Hem in zijn groots firmament,
looft Hem om zijn daden van macht,
looft Hem krachtens zijn mateloze grootheid.
Alles wat adem heeft love de Heer.

Allen: ALLES WAT ADEM HEEFT LOVE DE HEER.

Kleinkoor: Looft Hem met de stoot op de ramshoorn,
looft Hem met harp en met citer,

looft Hem met handtrom en reidans,
 looft Hem met snaren en fluit.
 Alles wat adem heeft love de Heer.
 Looft Hem met slaande cymbalen,
 looft Hem met klinkende cimbels,
 Alles wat adem heeft love de Heer! Godlof!
 Alles wat adem heeft love de Heer.

Allen: ALLES WAT ADEM HEEFT LOVE DE HEER.

OVERWEGING

We ZINGEN Lied 605, "De toekomst is al gaande" (tekst I. Lievaart, melodie W. Vogel). Kleinkoor couplet 1 en 3, allen 2, 4 en 5.

1 De toekomst is al gaande,
 lokt ondanks tegenstand
 ons weg uit het bestaande
 naar eens te vinden land.



Liedboek OI

3 De toekomst is al gaande
 een bron in de woestijn
 zingt tegen het vergaan in:
 de dood zal niet meer zijn.

4 De toekomst is al gaande,
 verborgen en gezien,
 een stem die te verstaan is,
 een God die draagt en dient.

5 De toekomst houdt ons gaande,
 voert ondanks tegenstand
 ons uit het doods bestaande
 naar nieuw, bewoonbaar land.

De tafelviering vervolgen wij in een kring in het hoogkoor.

We volgen de paaskaars en het licht daar naartoe. Jan de Roos speelt "Christ lag in Todesbanden" (BWV 625) van Johann Sebastian Bach (1685-1750).

COLLECTE

De bestemming van de diaconale collecte van vanavond wordt toegelicht door Martin de Bruijn van de Werkgroep Diaconaat (zie ook blz. 51).

VOORBEDEN

De voorbeden lopen uit in een gezamenlijk gesproken Onze Vader:

Allen: Onze Vader in de hemel,
 laat uw naam geheiligd worden,
 laat uw koninkrijk komen,
 laat uw wil gedaan worden
 op aarde zoals in de hemel.
 Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
 Vergeef ons onze schulden,
 zoals ook wij vergeven wie ons iets schuldig is.
 En breng ons niet in beproeving,
 maar red ons van het kwaad.
 Want aan U behoort het koningschap,
 de macht en de majesteit,
 in eeuwigheid. Amen.

MAALTIJD VAN DE HEER

Voorganger: Wij leven toe naar Hem die gezegd heeft:
 "Ik ben met jullie, alle dagen,
 tot aan de voltooiing van deze wereld."

Het was op de avond van zijn gevangenneming
 dat hij brood en wijn deelde, en zei:

"Dit is mijn lichaam voor jullie,
 doe dit tot mijn gedachtenis.
 Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed,
 doe dit zo dikwijls je die drinkt
 tot mijn gedachtenis."

Allen: MARANATHA.

We ZINGEN als tafellied Lied 388, "Voor ieder van ons een plaats aan de tafel" (tekst S.E. Murray, vert. R. van Loenen; melodie L. True). Het kleinkoor zingt de coupletten, allen steeds het refrein.

1 Voor ieder van ons een plaats aan de tafel,
ieder van ons schoon water en brood
een veilige plek, een plaats om te schuilen,
een plaats in Gods licht, als tafelgenoot.

refrein:

Vol vreug - de ziet God naar men-sen die recht doen:
zij schep - pen ge - luk!
Vol vreug - de ziet God naar men-sen die recht doen:
zij schep-pen recht en ge - luk!

2 Voor ieder van ons een plaats aan de tafel,
voor iedere vrouw, voor iedere man.
Niet minder of meer, de een of de ander:
het delen van macht is deel van ons plan. *Refrein.*

3 Voor jong en voor oud een plaats aan de tafel,
want iedere stem geeft klank aan het koor.
Een hand zoekt een hand, de jongste de oudste;
ze vinden elkaar en niemand gaat voor. *Refrein.*

4 Voor ieder van ons een plaats aan de tafel,
beschadigd of gaaf, rechtvaardig of slecht,
en ondanks de pijn: een plaats van vergeving,
genadig begin van goddelijk recht. *Refrein.*

5 Voor ieder van ons een plaats aan de tafel,
van eerbied vervuld, van angsten bevrijd,
een plaats om te zijn, een plaats om te worden
getuige van Hem, een levend bewijs. *Refrein.*

VREDEGROET

Wij wensen elkaar zingend de vrede van Christus bij het delen van brood en wijn, met de woorden van Lied 421, "Vrede voor jou" (melodie T. Löwenthal).



NODIGING

Voorganger: Moge het delen van dit brood en deze beker
ons sterken in de hoop dat een nieuwe wereld komen zal,
waar brood en recht en liefde is, genoeg voor allen.

Tijdens het delen van brood en wijn zingen wij "Eat this bread, drink this cup" (muziek J. Berthier) uit de traditie van Taizé.



GEBED NA DE MAALTIJD

ZEGEN

LICHT DOORGEVEN

We geven elkaar het licht door voor mee naar huis.

Ons SLOTLIED is Lied 608, "De steppe zal bloeien" (tekst H. Oosterhuis,
naar Jesaja 35:1-10; melodie A. Oomen).

>>>



1 De step-pe zal bloei-en
de step-pe zal la-chen en jui - chen.
De rot-sen die staan
van-af de da-gen der schep-ping
staan vol wa-ter, maar dicht
de rot-sen gaan o - pen.
Het wa-ter zal stro-men
het wa-ter zal tin-te-len, stra-len,
dor-sti-gen ko-men en drin - ken.
De step-pe zal drin-ken,
de step-pe zal bloei-en,
de step-pe zal la-chen en jui - chen.

Liedboek Oj

2 De ballingen keren
zij keren met blinkende schoven.
Die gingen in rouw
tot aan de einden der aarde
een voor een, en voorgoed,
die keren in stoeten.

Als beken vol water
als beken vol toesnellend water
schietend omlaag van de bergen.
Met lachen en juichen -
die zaaiden in tranen
die keren met lachen en juichen.

3 De dode zal leven
de dode zal horen: nu leven.
Ten einde gegaan
en onder stenen bedolven
dode, dode, sta op,
het licht van de morgen.
Een hand zal ons wenken
een stem zal ons roepen: Ik open
hemel en aarde en afgrond.
En wij zullen horen
en wij zullen opstaan
en lachen en juichen en leven.

ORGELSPEL

Bij de uitgang van de kerk vragen we jullie een bijdrage om de viering van onze diensten in deze kerk mogelijk te maken.



QR-codes collectes

diaconale collecte
19 april 2025



Instandhouding
Martinidiensten

